

Valtuustoaloite 5.10.2023 - Tulosidonnaisen ateriatuen käyttöönotto - Reinikka Erik ym.
8049/00.02.04.00/2023

Aluehallitus 28.02.2024 § 38

Lisätiedot	Toimialuejohtaja Eija Rieppo eija.riepo@siunsote.fi Puh. 013 330 4510
Päätösehdotus	Hyvinvointialuejohtaja Leivonen Kirsi: Aluehallitus antaa aluevaltuustolle liitteenä olevan vastauksen, ja esittää että valtuustoaloite todetaan loppuun käsitellyksi.
Päätös	Hyväksyttiin.
Selostus	<p>Erik Reinikka ja 37 muuta aluevaltuutettua ovat allekirjoittaneet valtuustoaloitteen tulosidonnaisen ateriatuen käyttöönotosta ja se on jätetty aluevaltuuston kokouksessa 5.10.2023.</p> <p>Aloitteessa esitetään, että Pohjois-Karjalan hyvinvointialueella kotiin kuljetetun aterian asiakasmaksu muutettaisiin tulosidonnaiseksi tai otettaisiin käyttöön tulosidonnainen ateriatuki, kuten esimerkiksi Etelä-Karjalan hyvinvointialueella. Edelleen valtuutetut esittävät, että ateriatuki voitaisiin kohdentaa niille henkilöille, joilla tosiasiallista maksukykyä ei ole. Lisäksi pyydettiin selvittämään, että olisiko tulosidonnaisuutta mahdollista ottaa käyttöön laajemminkin ateriamaksuissa. Esimerkiksi oli nostettu esim. samaan talouteen aterioita kuljettaessa useammalle henkilölle, voisiko kuljetusmaksun periä vain yhdestä kuljetuksesta.</p> <p>Asiakasmaksulainsäädäntö ohjaa maksujen perintää, sosiaalihuoltolaki puolestaan ohjaa palvelujen tarpeenmukaista kohdentumista. Ateriapalvelu on kotiin vietävä sosiaalihuoltolain mukainen tukipalvelu. Asiakkaan tulot huomioidaan aina asiakasmaksuista palvelujen yhteydessä päätettäessä. Asiakasmaksukäytännön muuttaminen aloitteen mukaiseksi edellyttää henkilöstömäärän lisäämistä, koska yksilöllistä selvitystyötä, ns. käsityötä, tulisi useaan eri yhdenkin asiakkaan asiakasprosessin kohtaan. Etelä-Karjalan käytänne ateriapalvelumaksuissa oli esimerkkinä ja valmistelussa perehdyttiin siihen. Etelä-Karjala on luopunut vuoden 2024 alusta edellisvuoden käytänteestään.</p> <p>Ikääntyneiden palvelujen toimialueella on yhteistyössä asiakasmaksupalvelun kanssa laadittu vastaus aloitteeseen ja tutustuttu Etelä-Karjalan käytänteisiin asiassa, joka liitteessä kuvattu tarkemmin. Aloitevastauksesta on pyydetty kommentit vanhusneuvostolta ja vammaisneuvostolta. Kumpikaan vaikuttamistoimieliin ei kannata tulosidonnaisen ateriatuen käyttöönottoa. Vastaus aloitteeseen on</p>

liitteenä, samoin kuin neuvostojen kommentit ja alkuperäinen valtuustoaloite.

Kotiin kuljetetun ateriapalvelun muuttaminen tulosidonnaiseksi tai siihen ateriatuen ottaminen aiheuttaa lisäresurssitarvetta ja monimutkaistaa palveluprosessia, joten asiakasmaksulainsäädäntöä on perusteltua noudattaa. Hintaa tärkeämpi näkökulma asiakkaasta katsoen on se, että tarjottaisiin asiakkaille vaihtoehtoisia palveluja ja valinnanvapautta muun muassa palveluseteli kotiin vietävään ateriapalveluun tai ateriatuomaan saaminen kotiin. Tärkeää on turvata ateriapalvelua käyttävien ateriapalveluasiakkaiden ravitsemustilanteen vakaus. Mainittuja vaihtoehtoja kannattaa hyvinvointialueella selvittää.